

BİLGİ KUTUSU

Oruç tutmak aslı itibarıyla meşru bir fiildir. Fakat bayram gününde oruç tutmak tahrimen mekruhtur. Çünkü bu günlerde insanlar, Allah'ın (c.c.) misafiri sayılırlar. Ayrıca bayram sevincini birlikte yiyerek içerek yaşarlar. Oruç ise bu sevinç yaşamaya aykırıdır. İşte bu haricî unsur sebebiyle bayramda oruç tutmak meşru sayılmamıştır.

ÖRNEKLER BULALIM

Aşağıdaki başlıklara uygun örnekler bulunuz.

Tahrîmen mekruh olan;

.....

Tenzihen mekruh olan;

.....

3. Azimet ve Ruhsat

Azimet, ârizi (geçici) hallere bağlı olmaksızın başta konan asli hükümlere verilen addır. Bu hükümler, kişinin sıkıntı ve zorluk gibi geçici durumlara bağlı olmadan, normal şartlarda herkesin uymakla mükellef olduğu temel hükümlerdir. Azimet; farz, vacip, haram, mekruh, sünnet, müstehap ve mübah gibi bütün teklifî hükümleri içine alır. Örneğin beş vakit namaz, Ramazan orucu azimet olarak farz kılınmış birer hükümdür. Mükellefiyet şartlarını taşıyan herkes, ciddi bir mazereti olmadıkça her zaman bu hükmü yerine getirmek mecburiyetindedir.

Ruhsat: Yüce Allah'ın kulların mazeretlerini ve onların ihtiyaçlarını dikkate alarak koyduğu geçici hükümlerdir. Yani ruhsat, genel olan azimet şeklindeki hükümleri yapmakta sıkıntı duyan mükellefi bu sıkıntıdan kurtarmak için konulan istisnalar

Örneğin çaresiz kalan kişi açlıktan ölecek durumda kalırsa açlıktan ölmesini önleyecek asgari miktarda murdar et yemesine, hasta veya yolcuların oruç tutmayı ertelemelerine ruhsat verilmiştir.

Ruhsat verilen hususlarda insan, azimet veya ruhsata göre amel etmekte serbesttir. Ancak asli hüküm olması nedeniyle ruhsat verilen durumdaki kişinin azimet ile amel etmesi, örneğin hasta bir kişinin güçlüklerle rağmen hayatını tehlikeye sokmamak şartıyla, oruç tutması daha faziletli bir tutumdur. Hastanın hayatı tehlikeye girecekse azimet ile amel etmesi ise haramdır, ruhsat ile amel etmesi ise vacip olur.¹⁰

ÖRNEKLER BULALIM

Aşağıdaki teklifî hükümlere siz de birer örnek bulunuz.

TEKLİFİ HÜKÜM	ÖRNEK 1	ÖRNEK 2
Farz	Oruç tutmak	<u>Beş vakit ve Cuma namazın farzlarını kılmak</u>
Vacip	Bayram namazı kılmak	<u>Kurban kesmek</u>
Sünnet	Dişleri misvaklamak	<u>Beş vakit ve Cuma namazın sünnetlerini kılmak</u>
Müstehab	Yaşlı birine yardımcı olmak	
Mubah	Yemek içmek	
Haram	Yalan söylemek	
Mekruh	Camiye kirli elbiselerle gitmek	
Müfsit	Namazda konuşmak	

10 Mustafa Bakır, "Azimet", TDV, İslam Ansiklopedisi, C 4, s. 330.